

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 juli 2026

2 juillet 2026

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

betreffende de invoering van teletreinwerken

visant à l'introduction du téléTRAINvail

Verslag

Rapport

namens de commissie
voor Mobiliteit, Overheidsbedrijven en
Federale Instellingen
uitgebracht door
de heer **Hugues Bayet**,
mevrouw **Britt Huybrechts** en
de heer **Dimitri Legasse**

fait au nom de la commission
de la Mobilité, des Entreprises publiques et
des Institutions fédérales
par
M. Hugues Bayet,
Mme Britt Huybrechts et
M. Dimitri Legasse

Inhoud	Blz.
I. Procedure.....	3
II. Inleidende uiteenzetting van de hoofdindieners.....	4
III. Bespreking.....	5
A. Vragen en opmerkingen van de leden.....	5
B. Antwoorden.....	8
C. Replieken van de leden.....	9
D. Aanvullend antwoord.....	9
IV. Stemmingen.....	9
A. Consideransen.....	9
B. Verzoeken.....	10

Sommaire	Pages
I. Procédure.....	3
II. Exposé introductif de l'auteur principal.....	4
III. Discussion.....	5
A. Questions et observations des membres.....	5
B. Réponses.....	8
C. Répliques des membres.....	9
D. Réponse complémentaire.....	9
IV. Votes.....	9
A. Considérants.....	9
B. Demandes.....	10

Zie:

Doc 56 0987/ (2024/2025):
001: Voorstel van resolutie van de heer Matagne en mevrouw Tourneur.
002: Amendementen.

Zie ook:
004: Tekst aangenomen door de commissie.

Voir:

Doc 56 0987/ (2024/2025):
001: Proposition de résolution de M. Matagne et Mme Tourneur.
002: Amendements.

Voir aussi:
004: Texte adopté par la commission.

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Frank Troosters

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Dorien Cuylaerts, Wouter Raskin, Lieve Truyma
VB	Britt Huybrechts, Frank Troosters
MR	Gilles Foret, Vincent Scourneau
PS	Hugues Bayet, Dimitri Legasse
PVDA-PTB	Farah Jacquet, Annik Van den Bosch
Les Engagés	Serge Hilgsmann, Julien Matagne
Vooruit	Oskar Seuntjens
cd&v	Tine Gielis
Ecolo-Groen	Staf Aerts
Anders.	Irina De Knop

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Eva Demesmaeker, Frieda Gijbels, Steven Vandeput, Bert Wollants
Kurt Ravyts, Alexander Van Hoecke, Kristien Verbelen
Charlotte Deborsu, Youssef Handichi, Julie Taton
Philippe Courard, Sophie Thémont, Éric Thiébaud
Kemal Bilmez, Sofie Merckx, Robin Tonniau
Marc Lejeune, Anne Pirson, Carmen Ramlot
Nele Daenen, Fatima Lamarti
Franky Demon, Koen Van den Heuvel
Sarah Schlitz, Matti Vandemaele
Steven Coenegrachts, Kjell Vander Elst

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit voorstel van resolutie besproken tijdens haar vergaderingen van 30 september 2025 en 23 juni 2026.

I. — PROCEDURE

Met toepassing van artikel 28.1 van het Kamerreglement heeft uw commissie beslist schriftelijk advies in te winnen bij een aantal personen of instanties die niet tot het Parlement behoren:

— de commissie voor Sociale Zaken, Werk en Pensioenen;

— de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw;

— de minister van Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie, belast met Duurzame Ontwikkeling;

— FOD Mobiliteit en Vervoer;

— de minister van Modernisering van de Overheid, belast met Overheidsbedrijven, Ambtenarenzaken, het Gebouwenbeheer van de Staat, Digitalisering en Wetenschapsbeleid;

— FOD BOSA;

— BIPT;

— NMBS;

— NAR;

— de vakbonden;

— VBO;

— Voka;

— TreinTramBus;

— de heer Dirk Lauwers (hoogleraar UA/UGent);

— mevrouw Cathy Macharis (hoogleraar VUB/ULB).

De verkregen adviezen werden aan de leden bezorgd.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au cours de ses réunions du 30 septembre 2025 et du 23 juin 2026.

I. — PROCÉDURE

En application de l'article 28.1 du Règlement de la Chambre, votre commission a décidé de demander un avis écrit aux personnes et organismes extraparlentaires suivants:

— la commission des Affaires sociales, de l'Emploi et des Pensions;

— le vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et de l'Agriculture;

— le ministre de la Mobilité, du Climat et de la Transition environnementale, chargé du Développement durable;

— le SPF Mobilité et Transports;

— la ministre de l'Action et de la Modernisation publiques, chargée des Entreprises publiques, de la Fonction publique, de la Gestion immobilière de l'État, du Numérique et de la Politique scientifique;

— le SPF BOSA;

— l'IBT;

— la SNCB;

— le CNT;

— les syndicats;

— la FEB;

— VOKA;

— TreinTramBus;

— M. Dirk Lauwers (prof. UA/UGent);

— Mme Cathy Macharis (prof. VUB/ULB).

Les avis reçus ont été mis à la disposition des membres.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE HOOFDINDIENER

De heer Julien Matagne (Les Engagés) geeft toelichting bij het voorstel van resolutie, dat tot doel heeft de werktijd van pendelaars tijdens hun woon-werktraject in de trein te valoriseren. Volgens een studie neemt het woon-werkverkeer van werknemers gemiddeld 57 minuten in beslag. Vandaar het idee om een innoverende, flexibele werkorganisatievorm in te voeren.

De indieners streven een drievoudig doel na: de digitale transitie ondersteunen, duurzamere mobiliteit bevorderen en meer flexibiliteit bieden. Er zouden meer dan 100.000 mensen op de trein werken en de stiltewagons dragen daar zeer waarschijnlijk aan bij.

Het concept “teletreinwerk” wordt trouwens vermeld in het regeerakkoord (Federaal regeerakkoord, blz. 16).

Daarin wordt een proefproject in uitzicht gesteld, waarvan de conclusies moeten bijdragen tot een beter evenwicht tussen werk en privé.

Voor meer details wordt verwezen naar de toelichting (DOC 56 0987/001, blz. 3 en volgende).

De heer Matagne c.s. dient de amendementen nrs. 1 tot 7 (DOC 56 0987/002) in.

Amendement nr. 1 beoogt considerans D te wijzigen door haar aan te vullen met de woorden “overwegende dat teletreinwerken een omkaderde vorm van organisatie van de arbeid is, op grond van een interne overeenkomst en waarvoor voorafgaande toestemming van de leidinggevende vereist is”. Het is de bedoeling een keuze te bieden.

Amendement nr. 5 beoogt verzoek 1 te vervangen door een nieuwe tekst. Er wordt verwezen naar het amendement, dat het lid voorleest om de precieze formulering mee te geven (DOC 56 0987/002, blz. 6 en 7).

Amendement nr. 7, ten slotte, beoogt verzoek 6 te vervangen door een nieuw verzoek, waarvan de spreker lezing geeft.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR PRINCIPAL

M. Julien Matagne (Les Engagés) présente la proposition de résolution, qui vise à valoriser le temps durant lesquels les navetteurs travaillent dans un train en temps de travail. Selon une étude, le travailleur moyen passe 57 minutes en trajet pour le déplacement domicile-travail. Il s'agit de proposer une forme innovante et flexible de concevoir le travail.

Les auteurs poursuivent un triple objectif: accompagner la transition numérique, promouvoir une mobilité plus durable et offrir davantage de flexibilité. Ils seraient plus de 100.000 à travailler dans les trains, les wagons silencieux y contribuent très probablement.

Le concept de “téléTRAINvail” figure d'ailleurs dans l'accord de gouvernement (Accord de coalition gouvernementale, p. 17).

Le texte prévoit un projet pilote afin d'en tirer les conclusions utiles en vue de mieux concilier la vie professionnelle et la vie privée.

Pour davantage de détails, il est renvoyé aux développements (DOC 56 0987/001 p. 3 et suivantes).

M. Matagne et consorts déposent les amendements n°s 1 à 7 (DOC 56 0987/002).

L'amendement n° 1 vise à remplacer, dans le considérant E, les mots “le temps passé dans le train doit être valorisé en devenant un temps utile et productif, (...)” par les mots “le temps passé dans le train peut être valorisé en devenant un temps utile et productif, (...)”. Il s'agit d'offrir un choix.

L'amendement n° 5 vise à remplacer la demande 1 par un nouveaux texte. Il est renvoyé à l'amendement dont le membre donne lecture pour la formulation exacte (DOC 56 0987/002, p. 6 et 7).

L'amendement n° 7 vise, enfin, à remplacer la demande 6 par une nouvelle demande, présentée par l'intervenant.

III. — BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Dorien Cuylaerts (N-VA) wijst erop dat het voorstel van resolutie het regeerakkoord uitvoert. Zij plaatst echter kanttekeningen bij de subsidies voor gsm-operatoren om de witte vlekken te dekken. Aangezien de operatoren in bepaalde gebieden aanzienlijke winsten boeken, kunnen zij die middelen inzetten om de communicatie in gebieden met een slechte dekking te verbeteren.

Staatssteun moet een laatste redmiddel zijn. Het oorspronkelijke verzoek, in punt 6 van het resolutievoorstel, verplicht de regering echter niet om daadwerkelijk dergelijke staatssteun te verlenen, maar alleen om de mogelijkheid daarvan te overwegen. Het is dan ook positief dat dit verzoek nu door amendement nr. 7 is gewijzigd; de nieuwe tekst is in ieder geval veel genuanceerder.

De heer Frank Troosters (VB) betreurt eens te meer de symbolische aard van een parlementair initiatief zonder inhoud.

Overigens is het idee van telewerken in de trein opgenomen in het regeerakkoord en is de minister naar het schijnt bezig met het dossier. Wat is dan nog het nut van dit voorstel van resolutie? Hebben de indieners dan geen vertrouwen in de regering?

Er wordt dus gevraagd om een enquête te houden, terwijl de minister dat al doet. Daarom is een amendement ingediend om enkele verduidelijkingen aan te brengen. Hopelijk houdt men daar bij de enquête al rekening mee, anders moet ze opnieuw worden uitgevoerd.

De werkwijze is op zijn minst vreemd. Nog verrassender is dat het proefproject de enquête negeert, terwijl het logisch lijkt om de resultaten daarvan af te wachten alvorens te beginnen met een proefproject.

Wat de praktische aspecten betreft, rijst de vraag hoe men kan werken met een ontoereikende internetverbinding.

Werd met die praktische aspecten rekening gehouden? *Quid* met twee werknemers binnen hetzelfde bedrijf, waarvan de ene over een goede internetverbinding beschikt en de andere niet? Is een dergelijk verschil in behandeling aanvaardbaar?

Verzoek 4 roept de NMBS ertoe op in haar vloot nog meer M7-rijtuigen op te nemen. De regering plant echter besparingen voor de NMBS ten belope van 675 miljoen

III. — DISCUSSION

A. Questions et observations des membres

Mme Dorien Cuylaerts (N-VA) rappelle que la proposition de résolution met en œuvre l'accord de gouvernement. L'intervenante émet néanmoins des réserves quant aux subsides en faveur des opérateurs de gsm pour combler les zones blanches. Vu que ceux-ci réalisent des bénéfices importants dans certaines zones, ils peuvent les affecter en vue d'améliorer la communication dans les zones mal couvertes.

L'aide d'État doit constituer un ultime recours. La demande initiale, au point 6 de la résolution, n'oblige toutefois pas le gouvernement à prévoir effectivement une telle aide d'État, mais uniquement à envisager la possibilité. Il est donc positif que cette demande soit désormais modifiée par l'amendement n° 7; le nouveau texte est en tout cas beaucoup plus nuancé.

M. Frank Troosters (VB) déplore, une fois de plus, le caractère symbolique d'une initiative parlementaire, dépourvue de contenu.

Par ailleurs, l'idée du télétravail en train est repris dans l'accord de gouvernement et le ministre est saisi du dossier, semble-t-il. Que vient faire cette proposition de résolution dans ce contexte? On n'imagine tout de même pas que les auteurs ne fassent pas confiance au gouvernement.

Ainsi, il est demandé de mener une enquête, or le ministre la mène déjà. Du coup, un amendement est déposé pour apporter quelques précisions. On peut supposer qu'il en a été tenu compte pour l'enquête, sinon il faudra la recommencer.

Le procédé est pour le moins étrange. Plus surprenant encore, le projet pilote ignore l'enquête, alors qu'il paraît logique d'attendre les résultats de celle-ci avant de se lancer dans un projet pilote.

Quant aux aspects pratiques, comment travailler avec des connections internet insuffisantes?

A-t-on envisagé les aspects pratiques? *Quid* de deux travailleurs au sein d'une même entreprise, dont l'un dispose d'une connexion internet adéquate alors que l'autre en est privé? Pareille différence de traitement est-elle admissible?

La demande 4 charge la SNCB de poursuivre le renouvellement de sa flotte vers des voitures M7. Or, le gouvernement prévoit des économies pour la SNCB à

euro, terwijl hier uitgaven zouden worden opgelegd voor M7-rijtuigen. Kennelijk vergeet men dat er regels voor openbare aanbestedingen bestaan en dat het de Kamer niet toekomt welbepaalde uitgaven voor te stellen voor specifiek materieel.

De tenuitvoerlegging van het voorstel van resolutie doet te veel juridische problemen rijzen waarvoor geen oplossing wordt voorgesteld. Om die reden zal het lid deze tekst niet goedkeuren, ook al leek het idee van teletreinwerken aanvankelijk interessant.

Het lid suggereert de indieners van het voorstel om het einde van de regeringswerkzaamheden en het resultaat van de enquêtes af te wachten, vooraleer zich te storten op een initiatief dat met haken en ogen aan elkaar hangt.

De heer Dimitri Legasse (PS) staat in principe positief tegenover het voorstel, ook al stelt hij vast dat de ingewonnen adviezen doorgaans bijzonder negatief zijn. De voorgestelde maatregelen lijken bovendien aan heel wat zaken voorbij te gaan, niet het minst aan de door de regering opgelegde besparingen. Dat doet vragen rijzen, aangezien de implementatie van de in het voorstel vervatte idealen kosten meebrengt waarvoor de middelen ontbreken.

De FOD Beleid en Ondersteuning heeft veel vragen op budgettair, juridisch en materieel vlak, maar ook het BIPT heeft voorbehoud gemaakt. Alvorens verder te gaan is het daarom wenselijk de nodige antwoorden te krijgen op de in de verschillende adviezen opgeworpen vragen.

Uit de amendementen blijken de twijfels en meningsverschillen ten aanzien van het standpunt van de minister.

Alles welbeschouwd heeft het proefproject meer weg van een symbolisch initiatief dan van een realistische en financieel haalbare ambitie. De knelpunten zijn legio en uiteenlopend.

Ondanks het ontbreken van antwoorden op de vragen en de huidige tekortkomingen van de tekst, die gelijklopend met het regeringsinitiatief wordt besproken, zal de fractie van de spreker bij een stemming erover voorstemmen.

De heer Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) steunt het voorstel van resolutie, dat aansluit bij een moderne visie.

Ook *de heer Staf Aerts (Ecolo-Groen)* is voorstander van het voorstel. Het ondersteunt de trein als een aangename werkplek. Sommige werkgevers zijn niet

concurrentie van 675 miljoen dollars, alles in het belang van de uitgaven voor de M7-voertuigen. Het is vergeten dat er regels voor openbare aanbestedingen bestaan en dat het de Kamer niet toekomt welbepaalde uitgaven voor te stellen voor specifiek materieel.

La mise en œuvre de la proposition de résolution appelle trop de questions juridiques non résolues, raison pour laquelle le membre s'opposera à l'adoption du texte, même si, au départ, l'idée de télétravail ferroviaire semble intéressante.

Le membre suggère aux auteurs de la proposition d'attendre la fin des travaux du gouvernement et le résultat des examens, avant de se lancer avec une initiative cousue de défauts [vertalers: met haken en ogen].

M. Dimitri Legasse (PS) se dit a priori favorable à la proposition, même s'il constate que les avis recueillis sont souvent très négatifs. Les mesures proposées semblent particulièrement déconnectées, aussi, par rapport aux économies imposées par le gouvernement et appellent des interrogations, dès lors que la mise en œuvre des idéaux de la proposition entraînent des dépenses cependant que les moyens font défaut.

Le SPF BOSA se pose beaucoup de questions au niveau budgétaire, juridique et matériel, mais l'IBPT aussi exprime des réserves. Il vaudrait quand-même mieux obtenir des réponses par rapport aux différents avis, avant de poursuivre.

Les amendements illustrent les hésitations et les divergences avec le ministre.

Tout compte fait, le projet pilote relève davantage du symbolique que d'une ambition réaliste et finançable. Les écueils sont multiples et variés.

Malgré l'absence de réponses aux questions et les défauts actuels du texte, examiné en parallèle avec l'initiative du gouvernement, le groupe de l'orateur votera pour s'il est soumis au vote.

M. Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) soutient la proposition de résolution, qui s'inscrit dans une vision moderne des choses.

M. Staf Aerts (Ecolo-Groen) se rallie, lui aussi, à la proposition, qui promeut le train comme un espace de travail agréable. Certains employeurs ne sont pas

flexibel, maar aan boord van de trein kan niettemin worden gewerkt. Dat is een duidelijke boodschap voor wie terughoudend blijft. Anderzijds zijn er inderdaad wel nog knelpunten. De tafels worden bijvoorbeeld steeds kleiner en het mobiele signaal blijft onstabiel. In plaats van normen in te voeren voor teletreinwerken, zou men beter eerst zorgen voor betrouwbare telecomdiensten die dergelijk werk materieel mogelijk maken. Het lid zal evengoed voor de tekst stemmen, al was het maar wegens de symboliek ervan.

Mevrouw Farah Jacquet (PVDA-PTB) is eveneens gewonnen voor het voorstel van resolutie.

Mevrouw Irina De Knop (Anders.) vindt het voorstel van resolutie op het eerste gezicht sympathiek overkomen. Maar moet reistijd werkelijk worden omgezet in werktijd? Die verandering is ingrijpend en hoeft niet op de steun van de liberalen te rekenen. Het is ook geen initiatief waar de werkgevers met ongeduld op zitten te wachten. De NMBS zou in de eerste plaats de mobiele 4G- en 5G-dekking moeten waarborgen.

De heer Kjell Vander Elst (Anders.) is evenmin voorstander van het voorstel van resolutie en de ingewonnen adviezen waren zeker niet allemaal lovend. Het VBO en Voka vinden het overigens onaanvaardbaar dat werken aan boord van de trein zou worden omgezet in telewerk. Anderen zijn dan weer van oordeel dat het gaat om een nieuwe verpakking voor wat vandaag reeds bestaat, namelijk telewerk en glijdende uren. Met toestemming van de werkgever kan de werknemer overal werken, thuis of elders – ongeacht de locatie, mits de deadlines worden gehaald. Waarom een dergelijke wetgeving uitvaardigen als het door het voorstel van resolutie beoogde recht al bestaat? De maatregel brengt ook veel administratieve rompslomp met zich. Daarom zullen de liberalen tegenstemmen.

Het voornaamste punt van kritiek op de indieners van het voorstel van resolutie is dat zij het paard achter de wagen spannen. Niemand betwist dat sommigen in de trein werken. Het proefproject beoogt echter gedrag te onderzoeken dat onmogelijk kan worden geregistreerd, omdat er in veel gebieden eenvoudigweg geen dekking is. Witte en grijze vlekken zijn een groot ongemak en geven aanleiding tot discriminatie. Die problemen zullen niet op korte termijn worden opgelost.

Een situatie symbolisch aanpakken en daarbij overheadsgeld uitgeven is een aanpak die het lid niet steunt. Het zou veel nuttiger zijn om middelen te besteden aan de uitbouw van een betere netwerkdekking.

flexibles, et pourtant, l'on parvient à travailler à bord du train. Le message n'est pas sans valeur envers ceux qui demeurent réticents. En même temps, il faut pouvoir admettre qu'il existe des obstacles. Par exemple, les tablettes sont de plus en plus petites et le signal téléphonique demeure instable. Plutôt que d'introduire des normes permettant le travail à bord, il conviendrait d'offrir des services de télécommunication fiables rendant le travail matériellement possible. Il n'empêche que le membre votera en faveur de texte, ne fut-ce qu'en raison de son impact symbolique.

Mme Farah Jacquet (PVDA-PTB) se dit également favorable à la proposition de résolution.

Mme Irina De Knop (Anders.) considère qu'à première vue, la proposition de résolution paraît sympathique. Faut-il transformer le temps de déplacement en temps de travail? Le changement est considérable et ne recueille pas l'adhésion des libéraux. Ce n'est pas non plus une initiative que les employeurs attendent avec impatience. La priorité la plus importante pour la SNCB est d'assurer une couverture pour le 4G et le 5G.

M. Kjell Vander Elst (Anders.) n'est pas, lui non plus, favorable à la proposition de résolution et les avis recueillis ne sont pas tous laudatifs. La FEB et Voka considèrent d'ailleurs comme inacceptable l'idée de transformer le travail à bord du train en télétravail. D'autres estiment que la mesure ne constitue qu'une nouvelle présentation de quelque chose qui existe déjà [vertalers: een nieuwe verpakking voor wat vandaag reeds bestaat], c'est-à-dire le télétravail et les horaires variables. Moyennant l'accord de l'employeur, le travailleur peut travailler partout, chez lui ou ailleurs – peu importe le lieu et pourvu que les délais soient atteints. Pourquoi légiférer alors que le droit permet déjà ce que la proposition de résolution poursuit comme objectif? La mesure entraîne beaucoup de complications administratives aussi, raison pour laquelle les libéraux voteront contre le texte.

Le point de critique le plus substantiel à l'égard des auteurs de la proposition de résolution est que ceux-ci ne mettent la charrette avant les bœufs. Nul ne conteste que certains travaillent dans le train. Or, le projet pilote s'attache à étudier un comportement impossible à enregistrer, du fait que de nombreuses zones manquent de couverture. L'absence de réseau est sérieusement incommodant et source de discriminations, et ces problèmes ne seront pas résolus d'aussitôt.

Vouloir régir une situation de manière symbolique tout en dépensant les deniers publics n'est pas une démarche qui recueille l'adhésion du membre. Il est de loin préférable de consacrer des moyens à l'élaboration d'un réseau plus vaste.

B. Antwoorden

De heer Julien Matagne (Les Engagés) is het met de leden van de N-VA eens dat de amendementen het voorstel van resolutie verbeteren.

Hij deelt eveneens de mening van de vorige spreker dat het niet nodig is alles formeel vast te leggen, maar in casu dient toch te worden opgemerkt dat sommige werknemers zich benadeeld voelen ten opzichte van anderen, omdat zij vroeger moeten opstaan om naar een werkplek ver van hun woonplaats te reizen. Als dat hun aanvoelen is, verdienen zij het gesteund te worden – al was het symbolisch.

Het klopt dat niet alle adviezen positief zijn, maar het proefproject kan op brede steun rekenen. Dat betekent dat men vooruitgang wil boeken.

De bezorgdheid van sommigen over het te voeren onderzoek valt te begrijpen. Dat onderzoek is momenteel gaande ingevolge een verzoek van de minister en zal verdere vooruitgang mogelijk maken. Het gaat niet om dubbel werk.

Wat het verschil in behandeling betreft: het klopt dat het leven soms oneerlijk is. Het is daarom aan de politici om discriminatie te corrigeren.

Wanneer een spreker het idee om de werktijd aan boord van de trein te erkennen op zich niet slecht vindt, mag men daaruit afleiden dat het voorstel zo goed als positief wordt ontvangen.

De spreker roept de leden op het voorstel van resolutie te steunen.

De heer Serge Hiligsmann (Les Engagés) beschrijft zijn ervaring als openbaarvervoergebruiker die werkt tijdens zowel zijn trein-, tram-, bus- als metroritten. Het gaat hier om niet-erkend telewerken. Men mag niet vergeten dat bepaalde taken uitstekend kunnen worden uitgevoerd zonder permanente internetverbinding. Tegelijk biedt de smartphone, indien een internetverbinding noodzakelijk is, een eenvoudige oplossing voor dat probleem. Uiteindelijk is het allemaal een kwestie van aanpassen. Dat geldt voor zowel werkgevers als werknemers, die er baat bij zouden hebben met elkaar in overleg te treden. Het werk dat in het openbaar vervoer wordt verricht, verdient erkenning. Een tafel is overigens niet altijd noodzakelijk om te kunnen werken. Men kan op een smartphone of op papier werken, een document, rapport of boek lezen zonder een tafel te gebruiken, zelfs in een overvolle metro.

B. Réponses

M. Julien Matagne (Les Engagés) est d'accord avec les membres de la N-VA pour estimer que les amendements améliorent la proposition de résolution.

Il partage également l'avis du préopinant selon lequel il n'est pas nécessaire de tout formaliser, mais en l'espèce, il faut tout de même noter que certaines travailleurs s'estiment lésés par rapport à d'autres du fait qu'ils se lèvent plus tôt pour gagner leur lieu de travail très éloigné du domicile. Ceux-là méritent d'être soutenus, même de manière symbolique, si telle est l'appréciation.

Il est exact de constater que pas tous les avis sont positifs, mais le projet pilote est largement approuvé. Cela signifie que l'on veut avancer en la matière.

La préoccupation exprimée par certains quant à l'étude à mener est compréhensible. Celle-ci est en cours à la suite d'une demande ministérielle et permettra de mieux progresser. Ce n'est pas un doublon.

À propos de la différence de traitement, il est vrai que la vie est parfois injuste. Il appartient par conséquent aux politiques de corriger les discriminations.

Quand un orateur estime que l'idée de reconnaître le temps de travail à bord du train n'est pas mauvaise en soi, il est permis d'en déduire que la proposition est presque bonne.

L'intervenant invite les membres à soutenir la proposition de résolution.

M. Serge Hiligsmann (Les Engagés) décrit son expérience d'usager des transports en commun qui travaille durant ses déplacements, que ce soit dans le train, dans le tram, dans le bus, ou dans le métro. Il s'agit d'un télétravail non reconnu. À noter que l'on peut très bien effectuer certaines tâches sans connexion internet permanente. En même temps, si le réseau est indispensable, le smartphone permet de facilement pallier le problème. Au final, tout n'est qu'une question d'adaptation des employeurs et des travailleurs, qui y gagneraient en se concertant. Le travail réalisé dans les transports mérite d'être valorisé et il n'est pas toujours nécessaire de disposer d'une tablette pour travailler. On peut travailler sur un smartphone, ou sur un papier, lire un document, rapport ou livre sans tablette et même dans un métro bondé.

De spreker roept de leden op het door de indieners van dit voorstel van resolutie bepleite project mee vooruit te helpen.

C. Replieken van de leden

De heer Staf Aerts (Ecolo-Groen) wijst die redenering af. Volgens hem is het niet aan de werkgevers en werknemers om zich aan te passen, maar aan de NMBS en de overheid om de nodige maatregelen te nemen. Er is nood aan een betere netwerkdekking, hogere zendmasten en geschikt treinmaterieel.

De heer Kjell Vander Elst (Anders.) is verbaasd dat om een proefproject wordt gevraagd, terwijl verschillende commissieleden, onder wie hijzelf, uit eigen ervaring weten hoe het in de praktijk werkt. Hijzelf is zowat de belichaming van dat proefproject. Volgens hem kunnen overheidsmiddelen beter worden ingezet voor investeringen zoals die welke de vorige spreker noemde. Bovendien is telewerken op de trein of op andere locaties vandaag al een realiteit en is de plaats waar men werkt steeds minder van belang.

De heer Dimitri Legasse (PS) sluit zich aan bij de standpunten van de twee voorgaande sprekers. Aldus komt het lid uiteindelijk terug op zijn standpunt en vraagt hij zich af of hij zich bij de stemming niet beter zou onthouden.

D. Aanvullend antwoord

De heer Serge Hiligsmann (Les Engagés) stipt aan dat het in zijn geval vooral belangrijk is dat werken tijdens een treinrit wordt erkend. Het voorgestelde proefproject is gericht op de overheid als werkgever, met als doel het werk dat ambtenaren op de trein verrichten als telewerk te erkennen. Hij verwijst naar zijn eigen situatie in het verleden, waarbij zijn arbeidstijd pas begon te lopen zodra hij op kantoor aankwam, na een treinrit van anderhalf tot soms zelfs twee uur en veertig minuten.

IV. — STEMMINGEN

A. Consideransen

Considerans A – B

Over deze consideransen worden geen opmerkingen gemaakt.

De consideransen A en B worden achtereenvolgens aangenomen met 12 stemmen tegen één.

L'intervenant appelle les membres à avancer dans le projet défendu par les auteurs de la proposition de résolution.

C. Répliques des membres

M. Staf Aerts (Ecolo-Groen) s'oppose au raisonnement ci-dessus: ce n'est pas aux employeurs et aux travailleurs de s'adapter, mais à la SNCB et aux autorités de faire le nécessaire. Il faut une couverture plus importante, des mâts plus hauts, des trains adéquats.

M. Kjell Vander Elst (Anders.) s'étonne de la demande visant à réaliser un projet pilote qui relève déjà de l'expérience de certains membres de la commission, y compris de l'intervenant qui affirme être l'incarnation par excellence du projet pilote. Il vaudrait mieux affecter les moyens publics à des investissements comme ceux que le préopinant vient d'évoquer, d'autant plus que la réalité démontre que le télétravail à bord des trains, ou ailleurs, existe déjà – car peu importe encore, actuellement, le lieu où l'on travaille.

M. Dimitri Legasse (PS) se rallie aux points de vue développés par les deux orateurs précédents. En fin de compte, le membre revient cependant sur sa position et se demande s'il ne va pas plutôt s'abstenir, lors du vote.

D. Réponse complémentaire

M. Serge Hiligsmann (Les Engagés) souligne qu'il importe, pour le cas qui est le sien, de voir reconnaître le travail effectué pendant le trajet. Quant au projet pilote, il vise les autorités publiques dans leurs rapports avec les fonctionnaires, afin d'aboutir à la reconnaissance du travail effectué à bord d'un train comme télétravail. Dans le passé et à titre d'exemple, le membre voyait son temps de travail commencer seulement lors de son arrivée au bureau, après 1h30 voire 2h40 de trajet.

IV. — VOTES

A. Considérants

Considérants A – B

Ces considérants ne donnent lieu à aucune observation.

Les considérants A et B sont successivement adoptés par 12 voix contre une.

Considerans C

Considerans C wordt aangenomen met 10 stemmen en 3 onthoudingen.

Considerans D

Amendement nr. 1, dat ertoe strekt considerans D te vervangen, wordt aangenomen met 10 tegen één stemmen en 2 onthoudingen.

Considerans E

Amendement nr. 2, dat ertoe strekt considerans E te wijzigen, wordt aangenomen met 10 stemmen tegen één en 2 onthoudingen.

Considerans E wordt aangenomen met 10 stemmen tegen één en 2 onthoudingen.

Considerans F

Considerans F wordt eenparig aangenomen.

Considerans G

Amendement nr. 3, tot vervanging van considerans G, wordt eenparig aangenomen.

Considerans H

Considerans H wordt eenparig aangenomen.

Considerans I (*nieuw*)

Amendement nr. 4, dat ertoe strekt considerans I in te voegen, wordt aangenomen met 9 stemmen en 4 onthoudingen.

B. Verzoeken

Verzoek 1

Amendement nr. 5, dat ertoe strekt verzoek 1 te vervangen, wordt aangenomen met 9 stemmen en 4 onthoudingen.

Considérant C

Le considérant C est adopté par 10 voix et 3 abstentions.

Considérant D

L'amendement n° 1 visant à remplacer le considérant D est adopté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Considérant E

L'amendement n° 2 visant à modifier le considérant E est adopté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Le considérant E est adopté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Considérant F

Le considérant F est adopté à l'unanimité.

Considérant G

L'amendement n° 3 visant à remplacer le considérant G est adopté à l'unanimité.

Considérant H

Le considérant H est adopté à l'unanimité.

Considérant I (*nouveau*)

L'amendement n° 4 visant à insérer le considérant I est adopté par 9 voix et 4 abstentions.

B. Demandes

Demande 1

L'amendement n° 5 visant à remplacer la demande 1 est adoptée par 9 voix et 4 abstentions.

Verzoek 2

Amendement nr. 6, dat ertoe strekt verzoek 2 te vervangen, wordt aangenomen met 9 stemmen tegen één en 3 onthoudingen.

Verzoek 3

Verzoek 3 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen één en één onthouding.

Verzoek 4

Verzoek 4 wordt aangenomen met 11 tegen 2 stemmen.

Verzoek 5

Verzoek 5 wordt eenparig aangenomen.

Verzoek 6

Amendement nr. 7, dat ertoe strekt verzoek 6 te vervangen, wordt aangenomen met 11 stemmen en 2 onthoudingen.

Verzoek 7 (*nieuw*)

Amendement nr. 8, dat ertoe strekt een nieuw verzoek 7 in te voegen, wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het gehele, aldus geamendeerde voorstel van resolutie, met inbegrip van de taalkundige en wetgevingstechnische verbeteringen, wordt bij naamstemming aangenomen met 9 stemmen tegen één en 2 onthoudingen.

Demande 2

L'amendement n° 6 visant à remplacer la demande 2 est adoptée par 9 voix contre une et 3 abstention.

Demande 3

La demande 3 est adoptée par 11 voix contre une et une abstention.

Demande 4

La demande 4 est adoptée par 11 voix contre 2.

Demande 5

La demande 5 est adoptée à l'unanimité.

Demande 6

L'amendement n° 7 visant à remplacer la demande 6 est adoptée par 11 voix et 2 abstentions.

Demande 7 (*nouvelle*)

L'amendement n° 8 visant à insérer la demande 7 est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble de la proposition de résolution, telle que modifiée, y compris les corrections d'ordre linguistique et de légistique, est adopté, par vote nominatif, par 9 voix contre une et 2 abstentions.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Dorien Cuylaerts, Wouter Raskin, Lieve Truyma;

MR: Gilles Foret, Vincent Scourneau;

Les Engagés: Serge Hiligsmann, Julien Matagne;

Vooruit: Oskar Seuntjens;

cd&v: Tine Gielis;

Ecolo-Groen: Staf Aerts.

Heeft tegengestemd:

Anders.: Kjell Vander Elst.

Hebben zich onthouden:

VB: Frank Troosters;

PS: Dimitri Legasse.

De rapporteurs,

Hugues Bayet
Britt Huybrechts
Dimitri Legasse

De voorzitter,

Frank Troosters

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Dorien Cuylaerts, Wouter Raskin, Lieve Truyma;

MR: Gilles Foret, Vincent Scourneau;

Les Engagés: Serge Hiligsmann, Julien Matagne;

Vooruit: Oskar Seuntjens;

cd&v: Tine Gielis;

Ecolo-Groen: Staf Aerts.

A voté contre:

Anders.: Kjell Vander Elst.

Se sont abstenus:

VB: Frank Troosters;

PS: Dimitri Legasse.

Les rapporteurs,

Hugues Bayet
Britt Huybrechts
Dimitri Legasse

Le président,

Frank Troosters